

Gausdal Historielag

har årsmøte i Østre Gausdal Bygdahus søndag 29 mars kl 1900.

Kåseri m/lysbilder av arkeolog Jan Henning Larsen:

Utgravingene ved Dokkfløy kaster nytt lys over bosettingen i Gausdal"

ÅRSMELDING 1986/87

Styret har bestått av :	Formann	Amund Thallaug	x
	Nestformann	Kjell Håkon Reistad	
	Styremedlemmer	Solveig Rusten	x
		Kari Bø	
		Anne Flutuen	
		Arvid Stenbakken	x
		Ingvar Kalrud	
	Varamedlemmer	Eva Volehaugen	
		Simen Forseth	
		Paul Henriksen	
		Thorstein Fougner	

Det er holdt 3 styremøter i året.

Interessen for vår fortid er fortsatt stor. Det kan tyde på at vi på vår vilje ferd mot framtida har mistet noe. Vi vil stoppe opp gå tilbake å se , oppleve igjen en tid som en gang var.

De enkelte sakene vi har arbeidet med.

MEDLEMSTALLET er 437. Kontingenten er fortsatt kr 10, men de fleste betaler familiekontingent på kr 25.

ORGANISASJON. Vi har vært representert ved årsmøte i Dølaringen-Gudbrandsdal Historielag ved Kjell Håkon Reistad.

Årsmøte for samarbeidsrådet for historielagene i Oppland 19-20 sept-86 ved Kristin og Amund Thallaug og Helge Nordrum Fylkeskonferanse om stadnamninnsamling i Oppland 20.08-86 ved Amund Thallaug.

SLEKTSGRANSKING. Gruppa har fortsatt møte første mandag i hver måned. Hovedarbeidet i kommende år blir innlegging av data på EDB. Grunnpilaren de siste årene og drivkraften i gruppas arbeid er borte, Olav T Forseth. Det spørres om vi greier å inspirere til fortsatt interesse for slektsgransking. Vi skal prøve.

FOTOREGISTRERING. Dette arbeidet fortsetter som før, men vi trenger hjelp til registrering m.m. Finnes det ingen som kan tenke seg å arbeide med gamle bilder?

BØKER Gausdalsminner 2 er under arbeid og planen er utgivelse til jul. Nytt opplag av Gausdalsminner 1 foreligger.

KULTURARRANGEMENT I anledning Østre Gausdal Bondelags 100 års jubileum var historielaget ansvarlig for opplegget med fest-gudstjenesten. Sogneprest Arne Sand hadde funnet fram ritualet som ble brukt for 100 år siden og brukte delvis det under messen. Ottar Einstad fortalte om hva kirken ^{har} betydde for bygdesamfunnet opp gjennom tida. Tidligere lensmann Arne Sveen møtte i gammel lensmannsuniform og fortalte om hva lensmannen kunngjorde fra kirkebakken. En del møtte opp i gamle klær og disse og mer til ble filmet. Ellers ble messen tatt opp på lydband.

Markdag hos Gunhild Holen i Østre 21 sept-86. Trond Holen hadde satt den gamle kvernsteinsmølla i drift igjen. Den fine søndagen i september samlet nærmere 250 personer. Husene stod åpne slik at alt det gamle kunne studeres og diskuteres. Dessuten serverte vertskapet kaffe til alle. Videofilm av dette arr. ble også tatt opp. Dagen etter var barneskolene invitert og vi stilte med guider. Mølla var i drift med møller Trond Holen, dessuten var smia til Ole Voldbakken åpen for omvisning. De fleste skolene kom med en eller flere klasser. ca 200 elever ble vist rundt av Even Rudstuen, Kristian Fyksen og Nils Bjørge.

"Minnes du". Tømmerdrift og fløyting i Bødal bygdahus i februar -87. Filmen Hankekjøring i Gausdal ble vist, den er opp-

tatt av Skogbruksmuseet på Elverum. Amund Øvstehage som har drevet som skogsarbeider i 45 år ble intervjuet om arbeid og hjelpemidler som har vært brukt.

Vår egen videofilm om skogbruket, fra bondelagets jubileumsutstilling ble også vist.

160 personer møtte opp.

Markdag på Liumsetra i Gausdal Vestfjell. Arkeolog Vibe-Muller tok oss med tilbake til år 1000 e.Kr. da var det jernutvinning for å skaffe redskap til dyrking, stridsutstyr i krig og betalingsmiddel for varer. Hvor og hvordan var spørsmål som ble stilt, og vi gikk en tur for å se på hvordan blesterovnene var oppbygd. 60 personer var med.

KULTURVERN Vi hadde store planer på denne sektoren i året som er gått. Vi skulle fullføre de plasser vi hadde begynt samt flytte kornstabburet/kornmagasinet på Owren. Når det gjelder det siste var alt i orden med tilskudd fra både kommune og vegvesen, men forutsetningen var at huset skulle flyttes. Imidlertid synes eieren Østen Owren at huset bør stå der det står. Forutsetningen for vårt arbeid med dette magasinet faller dermed bort og vi må bare beklage den vendingen som saken har tatt og håpe på at dette spesielle huset blir bevart på annen måte.

Historielaget har ingen mulighet for å utføre arbeider uten å ansette folk. Dette kan skje ved at laget får tilskudd til sysselsetting av en person gjennom arbeidskontoret, slik vi hadde det i -85. Slike midler var ikke tilgjengelige i -86. Men for all del vi kan være pådrivere.

BEFARINGER Vi får stadig henvendelser om hus, dyregraver, gamle tomter o.l. som bør registreres/undersøkes nærmere.

Vi har vært på Gammeldalen sammen med Trond Holen for å studere gamle hustomter. Intervju med Trond Holen foreligger på lydband. I Rødumsbygda hos Ågot og Fredrik Tune, registrering av mange små dyregraver. Likeledes store dyregraver etter Sjøseterveien ved oppkjøringa til Godalssetra.

Styret har dessuten vært på befaring på Aulestad. Under Østre Gausdal Bondelags 100 års jubileum, dukket spørsmålet om et sted for en bygdesamling opp. Historielaget tok opp tanken og gjorde en henvendelse til tilsynsutvalget for Aulestad om bruk av låven til et slikt tiltak. Tilsynsutvalget svarte positivt og derfor var styret på befaring for å se på lokalitetene.

Styret var invitert av menighetsrådet i Østre for å se på prestegardshagen. Den er meget gammel, fra 1760, og har vært en demonstrasjonshage for dyrking av nyttevekster. Menighetsrådet er interessert i å restaurere hagen. På området finnes det en grotte som vi undres på. I samarbeid med arkeologene ved Dokkfløy vil vi foreslå at vi tar en markdag i prestegarden til sommeren.

BYGDESAMLING. Styret er av den oppfatning at en bygdesamling bør vi arbeide med å få til. Foreløbig har vi fått lov til å lagre ting på låven inntil det er bestemt hva det blir til. Vi har gjort henvendelse til DSS om å få utarbeidet tegninger og planer for en bygdesamling i låven på Aulestad. De første ting er allerede på plass i låven og historielaget har forsikret samlingen. Det er viktig at folk blir klar over tilbudet og benytter seg av det. Både interessen og plassen til å oppbevare kan være så forskjellig hos oss alle, når det gjelder slikt "gammelt brask".

OPPTAK AV VIDEOFILM OG LYDBAND.

Siste år har vi tatt opp flere timer med videofilm. Det er film personer, hendinger, utstillinger o.l.. Planen er å få redigert disse slik at de kan lånes ut/ selges til lag / institusjoner/skoler. Men det kreves tid-utstyr-penger. Vi prøver å få med oss viktige hendinger i bygda ellers får vi henvendelse om filming av både personer, arbeidssituasjoner som folk mener vi bør ta vare på.

DIVERSE

Det er i året innkjøpt data-utstyr, det skal brukes til slektsgransking og Kjell Håkon Reistad har utviklet et sett av skjemaer som passer til registrering av kirkebøker. Utstyret kan også brukes til registrering av andre opplysninger som vi sitter inne med.

Alt skriftlig slektsarbeid som O:T. har gjort og alt han har samlet av slike opplysninger testamenterte han til historielaget. Dette er verdifullt for oss og vi setter stor pris å ha fått det.

Vi får stadig henvendelser fra forskjellige hold om å hjelpe

til med stoff og bidrag, helst om eldre tider. Etter evne prøver vi å følge opp så godt vi kan.

Det er stoff til "Gausdøln": fast spalte i Kirkebladene.

Bidra med stoff til Lensmennes historie i Gudbrandsdalen.

Markeringen av 150-årsjubileet for Fomamskapsloven.

Vi prøver å fordele oppgavene på flere og da fortrinnsvis på personer som har kunnskap og interesse for de enkelte felt.

Hovedansvaret blir liggende på få.

Er det noen som har tid og interesse til å hjelpe oss med registrering katalogisering av skriftlige papirer og dokumenter ville vi sette pris på å få slik hjelp.

Arbeidsplan 1987/88

1. Fullføre tidligere igangsatte arbeider.
2. Utgi Gausdalsminner 2.
3. Holde slekt-fotogruppene i live.
4. Arrangere kulturkvelder,
5. Kulturvern.
6. Markdager.
7. Det finnes ca 270 personer over 80 år i bygda, disse sitter inne med verdifull lokalkunnskap, som bør søkes bevart, ved film og lydbandopptak.
8. Det er snart 250 år siden folkeskolen startet. Bør vi bruke denne anledningen til å samle opplysninger om gamle skoler og kretser og livet rundt denne institusjonen i grenda.